

—Gel apur baten, gogai artega,
garaipena zain dozu, barrezka
maitasun-aintza. Ezek ez zaitu
lotutzen edo emoten kezka?

—Utz nagizue bakar, aztuta
ta azke; illunetan ibilli nai dot;
nire lillura kutunenak an
soil, leun-lotsage, emoten daust pot.

Rosalía Castro - Dirauket

WILLIAM SHAKESPEARE-ren OLERKIAK

(1564 - 1616)

GIZONEN IRUZURKERIA

Ez geiago asperenik, asperenik ez, nere andreak:
beti izan ziran gizonak engañuzkoak.
Oin bata itxas barnean, bestea ligorrean,
iñoiz etziran izan gauza bati zintzoak.
Ez egin asperenik orrela, utzi ta igesik dijoaztela;
arkitu poza ta alaitasuna,
ta doiñu biurtu zuen samintasuna
ots egiñaz *Hey nonny, nonny!*

Geiago ez ari koblaz ta beste kantuz
murrin astun diran oñazeetatik;
gizonengan beti izan da iruzurkeria,
lenengo udarak orbelak jaurti zitunetik.
Ez egin asperenik orrela, utzi igesik dijoaztela;
arkitu poza ta alaitasuna,
ta doiñu biurtu zuen samintasuna
ots egiñaz *Hey nonny, nonny!*

EZ BELDUR IZAN

Ez beldur-izan ia eguzki galdan,
ezta ere neguko asarre suminduari;
zure lana bukatu zenun munduan;
itzuli ziñan etxera, badezu sari:
urrezko gizon garbiak eta emagalduek,
kedarra kendu zutenak: autsera dijoaz danak.

Ez beldur izan asarreari, aundikiz;
etzazula eldu ankerren zigorra;
etzazu pentsatu janariz ta jantziz;
kaiñabera da zuretzat aritza bezela;
urre zaharo, jakintza, erremedio, zaizu oro
jarraiki zeuri auts biurtzeko.

Ez beldur izan tximistaren argiari,
ezta dana ikaratzen duan oiñaztarriari;
ez beldur izan iraiña ta ezta beraltze gogorrari;
zuretzat bukatua da negar larri:
galai gazteak eta maitamindu, oro
zuri jarraituko dizute auts biurtzeko.

AMALAUKOAK

(18)

Udarako egun batekin al banizu konpara?
Zu, ederrago ta legunago izanik:
aize zakarrak astintzen du maitzeko kimua
udara bere nagian labor dalarik.

Iñoiz zeru niniak kixkaltzen gaituzte,
argi dizdiak itzal naastutzen diranean;
maiz, edertasunak menderatzen dute,
igartuz diralarik izakera aldakorrean.

Baiña zure betiko udara ezin igartuz,
ta eztu galduko ederraren jabetasuna.
Bere itzaletan daraman eriotza ukatuz,

bertsoz egiñik egunak aziz;
gizonak arnasa duan artean, begiak ikusiz,
bertso auk izango dira, berekin biziz.

(73)

Neregan begiratu zeneza orririk arkitzen eztan
urte-denbora ortan, edo batzuek ori
zintzilirik aizeak eragitzen dien adar aietan—
koru erortuak, len, txori eztitsuak zirana kantari.

Neregan ikusiko duzu egun baten illunabarrez
eguzkia sartzen dala, itzaliz sarkaldea,
eta gau beltzak, poliki-poliki, eramanez,
eriotzaren araube, dana du barea.

Neregan ikusiko duzu bere gaztaroan
atsedentzen duan suaren argia, austurik,
bukaeran itxarotzen dion eriotz altzo gisan,

aintziña azi eragitzen zion artatik suntzitakoa.
Ori nabari duzu, zeure maitasunok sendotuz,
eta maiteago duzu laister utzi bearrezkoa.

(97)

Zer negu itxura zuan urruntze orrek,
zugandik urruti igesik dijoazten illeen atsegiñetan!
Zer zurdatzuk esitu ninduen ta zer egun itzalek
eta zer elkor eta abendu zar alde guzietan!

Baiña, egiz, orrelako denbora udarakoa zanez,
udazken joria zan, aberastasun betez,
ordu marlulen astuntasun eroan eramanez
senarra ildako alargunaren erraien antzez.

Baiña ugaritasun ura iduritzen zitzaidala
umezurtzaren itxaropena eta guraso bako landara,
udarak eta goraltzeak zurekin bakarrik dirala,

ta zu urruti, txoriak ere dirala mutuak :
edo kantatzen badute, orren samina da beren poza
ostoa ere zurbil dira, neguaren beldurrak.

OTSALAR-ek euskeratuak

EREMUAN

Bizi bakartiaren maitasun garbia,
ixillaren idoro nai anker osoa,
bizitza sorburuan murgildu-nai latza,
pozkarri sendoa!

Zoaze niregandik, anai gizajoak ;
itxi nagizue ni eremu-bidean,
itxi nagizue soil neure zoriagaz,
lagun bage utsean.

Ara joan opa dot, aretzan galtzera,
Jainkoagaz bakarka, etxe-zidor barik,
ez zugatz, ez lore-muin, ezta biztanlerik,
biok bakar soillik.